

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: (01) 369 5342

F: (01) 369 5783

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

Številka: 007-664/2021/2

EVA 2021-2030-0050

Datum: 22. 11. 2021

ZADEVA: **Predlog zakona o spremembah Zakona o državnem tožilstvu – nujni postopek – predlog za obravnavo**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije naseji dne..... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah Zakona o državnem tožilstvu in ga predloži Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku.

mag. Janja Garvas Hočevar
V. D. GENERALNEGA SEKRETARJA

Priloge:

- Predlog zakona o spremembah Zakona o državnem tožilstvu,
- Priloga 2.

Sklep prejmejo:

- Služba vlade za zakonodajo,
- Ministrstvo za pravosodje, Župančičeva 3, Ljubljana.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlagatelj zakona v skladu s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) predlaga, naj Državni zbor

Republike Slovenije obravnava predlog zakona po nujnem postopku, saj je sprejem zakona nujen zaradi interesov varnosti države in tudi zato, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

Evropsko javno tožilstvo je 1. junija 2021 pričelo z delovanjem. Normativne spremembe, ki se predlagajo, so potrebne z vidika nemotenega delovanja EJT, ki preko dveh evropskih delegiranih tožilcev v Republiki Sloveniji preiskuje in preganja kazniva dejanja iz pristojnosti EJT, in predstavljajo potrebno prilagoditev veljavnega zakona Uredbi Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) in Sklepu kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev.

Predlagane spremembe dopolnjujejo nacionalni del postopka izbora kandidatov za evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca.

Brez predlaganih sprememb delovanje evropskih delegiranih tožilcev v Republiki Sloveniji, in s tem tudi Evropskega javnega tožilstva na področju Republike Slovenije, ne bo mogoče. Navedeno bi za državo nedvomno pomenilo ogrožanje njene pravne varnosti kot tudi težko popravljive posledice za njeno delovanje, saj evropski delegirani tožilci preiskujejo kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije. Obenem pa bi se s tem lahko okrnil tudi ugled države pri Evropskem javnem tožilstvu in v celotni Evropski uniji.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Marjan Dikaučič, minister za pravosodje
- Zlatko Ratej, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje
- dr. Katja Triller Vrtovec, državna sekretarka, Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Vlada Republike Slovenije določi besedilo Predloga zakona o spremembah Zakona o državnem tožilstvu, s katerim ustrezno ureja nacionalni del postopka imenovanja kandidatov, in ga predloži Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi	NE

	razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:		
Gradivo nima nikakršnih učinkov na področjih iz tretje alineje tretjega odstavka 8. člena Poslovnika Vlade RS oziroma ima zanemarljive finančne učinke (pod 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih).		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE	
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE 		
Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: / <ul style="list-style-type: none"> – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE	
3. točka prvega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18).		
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE	
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE	

Marjan Dikaučič
minister

Datum:
Številka:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije naseji dne..... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah Zakona o državnem tožilstvu in ga predloži Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku.

mag. Janja Garvas Hočevar
V. D. GENERALNEGA SEKRETARJA

Prejmejo:

- Državni zbor,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O DRŽAVNEM TOŽILSTVU

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu¹ (v nadaljnjem besedilu: novela ZDT-1C) je s ciljem dosega celovitega izvajanja Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/1939/EU) v slovenskem pravnem redu določil postopek in pogoje za imenovanje evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca.

Evropsko javno tožilstvo je 1. junija 2021 pričelo z delovanjem. Normativne spremembe, ki se predlagajo, so potrebne z vidika nemotenega delovanja EJT, ki preko dveh evropskih delegiranih tožilcev v Republiki Sloveniji preiskuje in preganja kazniva dejanja iz pristojnosti EJT, in predstavljajo potrebno prilagoditev veljavnega zakona Uredbi Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) in Sklepu kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev.

ZDT-1C je določil, da se javni poziv kandidatom k vložitvi kandidatur za evropske delegirane tožilce šteje za uspešnega le pod pogojem, če lahko Državnotožilski svet na njegovi podlagi oblikuje listo trikrat večjega števila kandidatov od števila razpisanih mest. Uporaba tega pravila je bila smiselna tako z vidika poudarjene zahteve po strokovnosti evropskega delegiranega tožilca kot z vidika postopkovne učinkovitosti. Vzpostavitev zakonske domneve neuspešnega poziva je namreč Ministrstvu za pravosodje omogočala, da kar najhitreje ponovi poziv k vložitvi kandidatur, če na podlagi prvega poziva zaradi pomanjkanja zadostnega števila strokovno ustreznih kandidatov ni mogoče oblikovati pravno učinkujočega predloga. Če torej z javnim razpisom ni bil zagotovljen zakonsko zahtevan kriterij ustreznega števila strokovnih kandidatov, se je torej javni razpis že po zakonu štel za neuspešnega, zaradi česar je bilo Ministrstvo za pravosodje dolžno objaviti nov razpis.

Kljub ustreznim zakonskim izhodiščem je v praksi prišlo do težav pri izvajanju teh zakonskih določb. Državnotožilski svet na podlagi prvega javnega poziva ni zbral trikratnega števila strokovno usposobljenih kandidatov, zato se je glede na izrecno zakonsko določbo javni poziv k vložitvi kandidatur za imenovanje dveh evropskih delegiranih tožilcev štel za neuspešnega. Na njegovi podlagi pripravljen predlog Državnotožilskega sveta za imenovanje dveh evropskih delegiranih tožilcev tako ni imel veljavnih pravnih učinkov in ga ni bi bilo mogoče predložiti Evropskemu javnemu tožilstvu. Zato se je vlada odločila, da se s posredovanim predlogom Državnotožilskega sveta ni seznanila. O tem je v okviru notranjeposlovnega razmerja obvestila Ministrstvo za pravosodje in mu naložila izvedbo novega javnega poziva.

¹ Uradni list RS, št. 36/19 z dne 7. 6. 2019.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona (v nadaljnjem besedilu: predlog ZDT-1F) je doseči celovito izvajanje Uredbe 2017/1939/EU v slovenskem pravnem redu. Da bi pri izvajanju Uredbe 2017/1939/EU dosegli dosledno upoštevanje nacionalnega pravnega reda ter učinkovitost načela pravne države in pravne varnosti, je nujno treba prilagoditi veljavne določbe ZDT-1 tako, da bo zagotovljena polna uporaba Uredbe 2017/1939/EU.

Cilj predloga ZDT-1F je tudi doseči demokratično učinkovitost delitve oblasti, ki je odvisna predvsem od kakovosti razmerij vzajemnega nadzora, omejevanja, pa tudi sodelovanja, ko gre za skupno, uravnoteženo in učinkovito doseganje nacionalnih ciljev. Kakor je že reklo Ustavno sodišče, absolutna izvedba načela delitve oblasti ne obstaja v nobeni državni ureditvi. To bi namreč pomenilo, da nosilci posamezne veje oblasti postavljajo sami sebe na funkcijo in le njej sami tudi odgovarjajo (organizacijska neodvisnost) ter da si le sami določajo svojo pristojnost in da s svojimi odločitvami ne smejo posegati v področje druge veje oblasti (funkcionalna neodvisnost). Tako državna oblast kot celota ne bi mogla delovati.

Predlagane spremembe dopolnjujejo nacionalni del postopka izbora kandidatov za evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca na način, da se onemogoči blokiranje postopka s strani državnega organa, tako da se uvedejo mehanizmi zavor in ravnovesij tudi med različnimi organi znotraj izvršilne veje oblasti. Čeprav je Državnotožilski svet samostojen državni organ, ki opravlja naloge državnotožilske samouprave in upravne naloge, pa kadrovske, organizacijske in nadzorstvene pristojnosti v zadevah državnotožilske in pravosodne uprave glede državnih tožilcev in državnih tožilcev izvaja Vlada Republike Slovenije neposredno ali prek ministrstva za pravosodje (prvi odstavek 18. člena v zvezi s tretjim odstavkom 10. člena ZDT-1). Vlada tudi zastopa Republiko Slovenijo kot pravno osebo, med drugim do institucij Evropske Unije.

2.2 Načela

Temeljnih načel dosedanjega zakona predlog zakona ne spreminja in še vedno uresničuje:

- načelo ustavnosti in zakonitosti,
- načelo učinkovitosti opravljanja funkcije evropskega delegiranega tožilca v RS,
- načelo neposredne uporabnosti uredbe EU,
- načelo neposredne učinkovitosti uredbe EU.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

1. Dodana pristojnost ministrstva za pravosodje predlagati tudi druge kandidate, ki se niso prijavili na javni poziv

V predlogu ZDT-1F se zaradi zagotovitve hitrejšega in učinkovitejšega nacionalnega dela izbirnega postopka kandidatov na funkcije v okviru EJT dodaja pristojnost ministra za pravosodje, da v primeru, če kandidatur ne vloži zadostno število kandidatov, lahko predlaga tudi kandidate, ki se niso prijavili na razpis, če ustrezajo pogojem in podajo pisno soglasje.

2. Dodana pristojnost Vlade Republike Slovenije opraviti končen izbor kandidatov v nacionalnem delu izbirnega postopka za imenovanje na funkcije v okviru EJT

Zaradi zagotovitve hitrejšega in učinkovitejšega nacionalnega dela izbirnega postopka kandidatov na funkcije v okviru EJT se izrecno določa, da končni izbor kandidatov, ki se predlagajo evropski glavni tožilci, opravi Vlada Republike Slovenije. Do sedaj je ta pristojnost vlade izhajala le iz splošnih določb Zakona o Vladi Republike Slovenije.

3. Zahtevani nivo znanja delovnega jezika EJT

Za evropske delegirane tožilce se znižuje zahtevana raven znanja delovnega jezika EJT. Kolegij EJT je dne 30. 9. 2020 sprejel sklep, v katerem je kot delovni jezik EJT za operativne in upravne dejavnosti določil angleščino. Čeprav si Republika Slovenija želi ter prizadeva za učinkovito delo evropskega tožilca in evropskih delegiranih tožilcev, se s spremembo predlaganih členov raven znanja delovnega jezika EJT, to je angleščine, iz nivoja učinkovitosti C1 znižuje na nivo samostojnosti B2. V praksi se je po uveljavitvi zadnje novele ZDT-1 namreč izkazalo, da kadrovski bazen državnih tožilcev, ki bi obvladali angleški jezik na ravni učinkovitosti, ni zadosti velik, da bi zadovoljil zahtevam javnega poziva. Dodatna okoliščina, ki bo omogočila učinkovito opravljanje dela evropskega delegiranega tožilca, je tudi ta, da bo njegovo delo potekalo v Sloveniji, in ne v tujini, kot to velja za delo evropskega tožilca, pri katerem se ohranja zahteva po znanju delovnega jezika na nivoju C1.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona temelji na ustaljenih načelih sodelovanja v kazenskih zadevah med pristojnimi organi držav članic Evropske unije in sodelovanja z institucijami Evropske unije ter vsebinsko ne spreminja temeljnih organizacijskih in procesnih določb veljavne ureditve ZDT-1 in kaznovalnega prava.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE

UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prikaz ureditve v državah članicah EU

V postopku priprave predloga zakona je bil predlagatelj v okviru mreže zakonodajnega sodelovanja med ministrstvi za pravosodje Evropske unije (<http://legicoop.eu>)² seznanjen z rešitvami, ki so jih posamezne države članice EU vgradile v svoje notranje ureditve. Iz obvestil posameznih držav članic izhajajo zelo različne notranje sistemske rešitve, ki primarno izhajajo iz notranje ureditve področja socialne varnosti.

V nadaljevanju podajamo prikaz predlogov prilagajanja notranjega pravnega reda posameznih držav članic EU, zaradi izvajanja Uredbe 2017/1939/EU.

LITVA

V Litvi o evropskih delegiranih tožilcih na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, odloči vlada. Minister, pristojen za pravosodje, pripravi predlog na podlagi odločitve komisije, ki jo sestavljajo predstavniki sodstva, državnotožilskega sveta in ministrstva, pristojnega za pravosodje.

Glede jezikovnega pogoja je določeno, da morajo imeti evropski delegirani tožilci znanje delovnega jezika EJT na ravni B2 Skupnega evropskega jezikovnega okvira.

AVSTRIJA

V Avstriji izbor kandidatov za evropske delegirane tožilce opravi ministrstvo, pristojno za pravosodje, in nato izbor posreduje EJT.

Kandidati za evropske delegirane tožilce morajo imeti znanje delovnega jezika EJT na ravni B2 Skupnega evropskega jezikovnega okvira. Opravljanje preizkusa znanja avstrijski predpisi posebej ne predvidevajo, lahko pa se kandidatovo znanje jezika ustno preveri med razgovorom.

BELGIJA

Kandidate za evropske delegirane tožilce izbere minister, pristojen za pravosodje. S kandidati najprej opravi razgovor kolegij državnih tožilcev, ki pripravi skupno mnenje o kandidatih in ga posreduje ministru.

Posebni določbi o ravni znanja delovnega jezika EJT belgijski predpisi nimajo, v javnem pozivu je bil določen le pogoj »zadostnega znanja angleškega jezika« in obveznost priprave življenjepisa tudi v angleškem jeziku. V kandidaturi kandidati navedejo, katere jezike držav članic govorijo in katero raven znanja glede na Skupni evropski jezikovni okvir dosegajo.

² Resolucija o vzpostavitvi mreže zakonodajnega sodelovanja med ministrstvi za pravosodje Evropske unije, UL C 326, 20.12.2008, str. 1.

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Ureditev, ki jo zasleduje predlog zakona, ni predmet urejanja v drugih pravnih sistemih, saj Uredba 2017/1939/EU in Sklep kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev zavezujeta le (določene) države članice EU.

5.3 Prikaz prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona je usklajen s pravnim redom EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Določbe predloga zakona bodo pospešile postopek imenovanja evropskega tožilca in evropskih delegiranih tožilcev.

Predlog zakona ne uvaja novih obveznosti za državljane oziroma druge osebe.

Predlog zakona ne predvideva ustanovitve novih organov, reorganizacije ali ukinitve obstoječih organov.

Zaradi izvajanja zakona ne bodo potrebne nove zaposlitve, usposabljanja ter finančna in materialna sredstva.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Določbe predloga zakona ne prinašajo administrativnih posledic za obveznosti strank.

Predlog zakona ne predvideva povečanja stroškov strank ali njihove razbremenitve.

Predlog zakona ne vpliva na čas urejanja zadev strank.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti zakon bo v skladu z ustaljeno prakso predstavljen državnim tožilcem in sodnikom na usposabljanjih, ki jih organizira Center za izobraževanje v pravosodju.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Ministrstvo za pravosodje bo v skladu s svojimi pristojnostmi spremljalo izvajanje Uredbe 2017/1939/EU in Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev v praksi ter v sodelovanju s pristojnimi organi na podlagi njihovih ugotovitev pri izvajanju določb zakona in Uredbe 2017/1939/EU v praksi predlagalo morebitne spremembe veljavne ureditve.

Glede na vsebino predloga zakona ne bo potrebna priprava poročil. Če bodo v praksi ugotovljene pomanjkljivosti predlaganih določb, bo Ministrstvo za pravosodje to ugotovilo v sodelovanju s pristojnimi organi.

Upošteva statusno in organizacijsko vsebino predloga zakona, poročila o izvajanju zakona in doseženih ciljih niso potrebna.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil pripravljen na podlagi zahtev strokovne javnosti in stališč Državnotožilskega sveta in upravnega sodišča v sodnih postopkih, ki so povezani z nacionalnim delom izbirnega postopka imenovanja evropskih delegiranih tožilcev. Ker gre za nujne spremembe, ki terjajo hiter sprejem, predlog zakona naknadno ni bil poslan v strokovno usklajevanje.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe niso sodelovali pri pripravi predloga zakona.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Marjan Dikaučič, minister za pravosodje,
- Zlatko Ratej, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,
- dr. Katja Triller Vrtovec, državna sekretarka, Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20 in 54/21) se v 71.č členu tretji, četrti in peti odstavek spremeni tako, da se glasijo:

»(3) Ministrstvo najpozneje v petih dneh po izteku pozivnega roka pošlje Državnotožilskemu svetu vse kandidature, ki jih ni zavrglo. Če kandidatur, ki niso bile zavržene, niso vložili vsaj trije kandidati, lahko minister v 15 dneh po izteku pozivnega roka predlaga tudi druge kandidate, ki ustrezajo pogojem. Vsak dodaten predlog kandidature mora biti obrazložen. Priloženo mora biti tudi pisno soglasje kandidata.

(4) Državnotožilski svet se po pridobitvi mnenja generalnega državnega tožilca do prijavljenih oziroma predlaganih kandidatur opredeli in oblikuje listo najmanj treh kandidatov za imenovanje evropskega tožilca ter o tem obvesti prijavljene oziroma predlagane kandidate in ministrstvo. Ministrstvo predloži Vladi Republike Slovenije listo kandidatov, ki jo je oblikoval Državnotožilski svet. Vlada Republike Slovenije določi listo treh kandidatov in jo predloži EJT.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek listo vseh prijavljenih in predlaganih kandidatov za imenovanje evropskega tožilca ministrstvo predloži Vladi Republike Slovenije, če Državnotožilski svet ne oblikuje liste najmanj treh kandidatov za imenovanje evropskega tožilca v 15 dneh po prejemu vseh kandidatur. Vlada Republike Slovenije določi listo treh kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje iz prejšnjega člena, in jo predloži EJT.

(6) Poziv po tem členu se šteje kot neuspešen, če minister v roku iz drugega stavka tretjega odstavka tega člena ne predlaga tolikšnega števila kandidatov, da bo dosežen pogoj treh kandidatov.«.

2. člen

71.d člen se spremeni tako, da se glasi:

»71.d člen

(postopek in pogoji za uvrstitev na listo kandidatov za imenovanje evropskega delegiranega tožilca)

(1) Za evropskega delegiranega tožilca lahko kandidira državni tožilec, ki ima naziv ali izpolnjuje pogoje za imenovanje najmanj v naziv okrožnega državnega tožilca in izpolnjuje posebne pogoje, ki jih določajo pravila EJT ter pravila, ki urejajo pogoje za zaposlitev uradnikov in drugih zaposlenih v institucijah Evropske unije, ki obvezuje Republiko Slovenijo.

(2) Ministrstvo najpozneje v petih dneh po izteku pozivnega roka pošlje Državnotožilskemu svetu vse kandidature, ki jih ni zavrlo. Če kandidatur, ki niso bile zavržene, ni vložilo vsaj trikrat toliko kandidatov, kolikor evropskih delegiranih tožilcev pripada Republik Sloveniji, lahko minister v 15 dneh po izteku pozivnega roka predlaga tudi druge kandidate, ki ustrezajo pogojem. Vsak dodaten predlog kandidature mora biti obrazložen. Priloženo mora biti tudi pisno soglasje kandidata.

(3) Državnotožilski svet se po pridobitvi mnenja generalnega državnega tožilca in mnenja vodje Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije do prijavljenih oziroma predlaganih kandidatur opredeli in oblikuje listo najmanj trikrat toliko kandidatov, kolikor evropskih delegiranih tožilcev pripada Republik Sloveniji, ter o tem obvesti prijavljene oziroma predlagane kandidate in ministrstvo. Ministrstvo predloži Vladi Republike Slovenije listo kandidatov, ki jo je oblikoval Državnotožilski svet. Vlada Republike Slovenije določi listo toliko kandidatov, kolikor evropskih delegiranih tožilcev pripada Republik Sloveniji, in jo predloži EJT.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek listo vseh prijavljenih in predlaganih kandidatov za imenovanje evropskega delegiranega tožilca ministrstvo predloži Vladi Republike Slovenije, če Državnotožilski svet ne oblikuje liste najmanj trikrat toliko kandidatov, kolikor evropskih delegiranih tožilcev pripada Republik Sloveniji, v 15 dneh po prejemu vseh kandidatur. Vlada Republike Slovenije določi listo toliko kandidatov, kolikor evropskih delegiranih tožilcev pripada Republik Sloveniji, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka tega člena, in jo predloži EJT.

(5) Poziv po tem členu se šteje kot neuspešen, če minister v roku iz drugega stavka drugega odstavka tega člena ne predlaga tolikšnega števila kandidatov, da bo dosežen pogoj trikratnika števila kandidatov, kolikor evropskih delegiranih tožilcev pripada Republik Sloveniji.

(6) Za postopek s pozivom se smiselno uporablja prejšnji člen.«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

3. člen

(začasna ureditev do imenovanja evropskega delegiranega tožilca v skladu z določbami tega zakona)

Šteje se, da storitve evropskega delegiranega tožilca, ki je predlagan v imenovanje na podlagi določb Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20 in 54/21), ne bodo več potrebne za opravljanje dolžnosti EJT, ko Vlada Republike Slovenije EJT predloži listo kandidatov iz spremenjenega tretjega odstavka 71.d člena zakona, vendar najpozneje po treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

**4. člen
(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Spremembe 71.č člena bistveno poenostavljajo postopek izbire liste kandidatov za imenovanje evropskega tožilca. Hkrati daje večjo vlogo ministru za pravosodje, ki se mu podeljuje možnost, da lahko predlaga tudi kandidate, ki se niso prijaviili na razpis, če ustrezajo pogojem in podajo pisno soglasje. Ta ureditev sledi ureditvi, ki jo ima predsednik republike v primeru imenovanja ustavnih sodnikov v skladu z zakonom, ki ureja ustavno sodišče.

Nova ureditev sledi tudi sodbi Upravnega sodišča v upravnem sporu št. I U 1175/2021 z dne 4. 10. 2021, v kateri je Upravno sodišče Vladi Republike Slovenije v postopku izbora kandidatov za funkcije v Evropskem javnem tožilstvu priznalo odločevalsko vlogo. S tem je preseglo prejšnjo ureditev, po kateri je pristojnost vlade za izbiro kandidatov, ki so se predlagali institucijam Evropske unije v imenovanje, izhajala le iz splošnega Zakona o Vladi Republike Slovenije, ne pa tudi izrecno iz ZDT-1. Ureditev se tudi usklajuje z navedbami Evropske glavne tožilke, da ne bo izbirala med več predlaganimi kandidati, temveč bo Kolegiju Evropskega javnega tožilstva predlagala le kandidate, ki so jih predlagale posamezne države članice.

K 2. členu:

Spremenjena ureditev smiselno sledi ureditvi nacionalnega dela izbirnega postopka, ki velja za evropskega tožilca in ki je bila opisana v obrazložitvi k prejšnjemu členu. Se pa zaradi zmede, ki jo je sklicevanje na smiselno uporabo prejšnjega člena povzročilo v postopku, ki je bil izveden na podlagi javnega poziva v skladu z Zakonom o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19, 139/20 in 54/21), sedaj izrecno določa, da mora ministrstvo predlagati Vladi Republike Slovenije najmanj trikrat toliko kandidatov, kolikor evropskih delegiranih tožilcev pripada Republiki Sloveniji.

K 3. členu:

Zaradi preprečitve nastanka občutne škode za Republiko Slovenijo, ki nastaja zaradi zamujanja Slovenije pri predlaganju kandidatov na funkcije v okviru Evropskega javnega tožilstva, Vlada Republike Slovenije do uspešnega zaključka nacionalnega dela izbirnega postopka, ki bo izpolnjeval zakonsko zahtevano število kandidatur, EJT začasno predlaga kandidata, ki sta vložila kandidaturi na javni poziv in ju je Državnotožilski svet s sklepom št. Dts 170/2020-30 z dne 26. 11. 2020 predlagal v imenovanje. Vlada Republike Slovenije pri začasnem predlogu imenovanja izkorišča možnost, ki jo daje peti odstavek 17. člena Uredbe 2017/1939/EU. Ta določa, da v primeru, če storitve evropskega delegiranega tožilca niso več potrebne za opravljanje dolžnosti EJT, zadevna država članica o tem nemudoma obvesti evropskega

glavnega tožilca in po potrebi v skladu s prvim odstavkom za novega evropskega delegiranega tožilca predlaga drugega tožilca. Čeprav izbirni postopek, ki je bil izpeljan na podlagi prvega javnega poziva, ni sledil določbam ZDT-1, koristi od storitev začasno predlaganih kandidatov za evropska delegirana tožilca za opravljanje dolžnosti EJT pretehtajo nad škodo, ki jo EJT in Republiki Sloveniji povzroča dvom v zakonitost izbirnega postopka, glede katerega je pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije odprt revizijski postopek. Vendar pa je koristi od te začasne rešitve mogoče opravičiti le, dokler Vlada Republike Slovenije EJT ne predloži novega predloga kandidatov, ki bodo izbrani na podlagi zakonitega in transparentnega postopka izbora izmed zadostnega števila strokovnih in neodvisnih kandidatov.

K 4. členu

Zaradi preprečevanja nastanka občutne škode za Slovenije je določeno, da zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO:

ZAKON O DRŽAVNEM TOŽILSTVU

71.č člen (kandidacijski postopek)

(1) Poziv k vložitvi kandidatur za uvrstitev na listo kandidatov za imenovanje evropskega tožilca objavi ministrstvo v Uradnem listu Republike Slovenije po prejemu obvestila pristojne institucije Evropske unije. Pozivni rok ne sme biti krajši od 15 dni.

(2) Kandidature, vložene po izteku pozivnega roka, in candidature, ki niso popolne, ministrstvo po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek, zavrže s sklepom, zoper katerega je dovoljeno v osmih dneh od njegove vročitve sprožiti upravni spor. Pristojno sodišče mora o tožbi odločiti v tridesetih dneh od njene vložitve. Postopek za uvrstitev na listo kandidatov za imenovanje za evropskega tožilca se prekine do pravnomočnosti sodne odločbe.

(3) Ministrstvo najpozneje v petih dneh po izteku pozivnega roka pošlje Državnotožilskemu svetu vse candidature, ki jih ni zavrglo.

(4) Državnotožilski svet se po pridobitvi mnenja generalnega državnega tožilca do prijavljenih kandidatur opredeli in oblikuje listo treh kandidatov za imenovanje evropskega tožilca ter o tem obvesti prijavljene kandidate in ministrstvo. Ministrstvo listo treh kandidatov posreduje Vladi Republike Slovenije v seznanitev. Vlada Republike Slovenije predloži listo treh kandidatov pristojni instituciji Evropske unije.

(5) Poziv po tem členu se šteje kot neuspešen, če kandidatur, ki niso bile zavržene, niso vložili vsaj trije kandidati, ali če Državnotožilski svet na podlagi prejetih kandidatur oceni, da ne more oblikovati liste treh kandidatov za imenovanje evropskega tožilca.

71.d člen (postopek in pogoji za imenovanje evropskega delegiranega tožilca)

(1) Za evropskega delegiranega tožilca lahko kandidira državni tožilec, ki ima naziv ali izpolnjuje pogoje za imenovanje najmanj v naziv okrožnega državnega tožilca, ima znanje delovnega jezika EJT najmanj na ravni C1 Skupnega evropskega jezikovnega okvira in izpolnjuje posebne pogoje, ki jih določajo pravila EJT ter pravila, ki urejajo pogoje za zaposlitev uradnikov in drugih zaposlenih v institucijah Evropske unije, ki obvezuje Republiko Slovenijo.

(2) Državnotožilski svet se po pridobitvi mnenja generalnega državnega tožilca in mnenja vodje Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije do prijavljenih kandidatur opredeli in oblikuje predlog ter o tem obvesti prijavljene kandidate in ministrstvo. Ministrstvo predlog za imenovanje evropskega delegiranega tožilca posreduje Vladi Republike Slovenije v seznanitev. Vlada Republike Slovenije predloži predlog za imenovanje evropskega delegiranega tožilca EJT.

(3) Za postopek s pozivom in za oblikovanje predloga za imenovanje evropskega delegiranega tožilca se smiselno uporablja prejšnji člen.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM POSTOPKU

Predlagatelj zakona v skladu s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) predlaga, naj Državni zbor Republike Slovenije obravnava predlog zakona po nujnem postopku, saj je sprejem zakona

nujen zaradi interesov varnosti države in tudi zato, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

Evropsko javno tožilstvo je 1. junija 2021 pričelo z delovanjem. Normativne spremembe, ki se predlagajo, so potrebne z vidika nemotenega delovanja EJT, ki preko dveh evropskih delegiranih tožilcev v Republiki Sloveniji preiskuje in preganja kazniva dejanja iz pristojnosti EJT, in predstavljajo potrebno prilagoditev veljavnega zakona Uredbi Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) in Sklepu kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev.

Predlagane spremembe dopolnjujejo nacionalni del postopka izbora kandidatov za evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca na način, da se onemogoči blokiranje postopka.

Brez predlaganih sprememb delovanje evropskih delegiranih tožilcev v Republiki Sloveniji, in s tem tudi Evropskega javnega tožilstva na področju Republike Slovenije, ne bo mogoče. Navedeno bi za državo nedvomno pomenilo ogrožanje njene pravne varnosti kot tudi težko popravljive posledice za njeno delovanje, saj evropski delegirani tožilci preiskujejo kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije. Obenem pa bi se s tem lahko okrnili tudi ugled države pri Evropskem javnem tožilstvu in v celotni Evropski uniji.